

Mötesanteckningar

Samråd med pensionärsorganisationer för delregional nämnd norra

Tid: 2025-10-13, kl. 14:00-16:00

Plats: Sessionssalen, Residenset, Vänersborg

Närvarande

Delregional nämnd norra

Annica Erlandsson (S)

ordförande

Gunilla Cederbom (V)

1:e vice ordförande

Maria Nilsson (KD)

2:e vice ordförande

Pensionärernas Riksorganisation (PRO)

Lena Rydenstam

ordinarie

Vivianne Gustavsson

ordinarie

Marianne Jensen Törnkvist

ordinarie

Håkan Ekman

ordinarie

Lars Andersson

ordinarie

Gerd Lindström

ersättare

Kerstin Fredriksson

ersättare

Svenska Pensionärsförbund (SPF)

Ann-Christine Baar

ordinarie

Ann-Britt Danielsson

ordinarie

Göran Holmberg

ersättare

Gullbritt Gustafsson

ersättare

Riksförbundet Pensionärsgemenskap (RPG)

Marianne Munther

ordinarie

Sven-Arne Wahlström

ersättare

Tjänstepersoner

Linnéa Falkhage

ansvarig tjänsteperson

Ben Norman

nämndsamordnare

Föreläsare

Agneta Eriksson

strategi, samverkan och FoU

Mötesanteckningar

1. Inledning och presentationsrunda

Annica Erlandsson (S) välkomnar till mötet.

2. Dialog om strategi för hälso- och sjukvården

Ansvarig tjänsteperson för delregional nämnd norra Linnéa Falkhage informerar om strategi för hälso- och sjukvården (se bifogad presentation).

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden har gett uppdraget att ta fram förslag till en ny hälso- och sjukvårdsstrategi. Den behövs för att skapa tydligare riktningar och prioriteringar. Den ska omfamna hela hälso- och sjukvårdssystemet med vård, forskning och utbildning. Den ska ge vägledning vid utmaningar här och nu och ha ett långsiktigt utvecklingsperspektiv.

Under 2025 och början av 2026 tas strategin fram. Det är en remissperiod under kvartal 2 och 3 2026 där hänsyn tas till valet i september. Under 2027 är det tänkt att den nya strategin ska beslutas och från och med 2028 är det tänkt att den ska börja gälla. Inspel från dagens dialog kan vara inspel till själva strategidokumentet eller inspel för genomförande. Delregional nämnd norra kommer få lämna remissvar på ny strategi och där kan pensionärsföreningarnas perspektiv lyftas in.

Aktuella frågeställningar för att skapa dialog

- Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är ett samhällsansvar att samarbeta kring
- Hälso- och sjukvårdsuppdraget behöver kunna genomföras vid kris och krig
- Vi behöver möjliggöra för invånare att ta större ansvar för sin egen hälsa och vård

Ovan är inspel från arbetet med revideringen av strategin, där samverkan med civila samhället lyfts som centralt.

- Hur ser ni på er roller inom dessa områden – styrkor och möjligheter?
- Vad ser ni behövs för att vi ska kunna samarbeta bättre inom dessa områden?
- Ser ni andra områden som också är viktiga att arbeta ihop kring?

Pensionärsföreningarna påpekar att det är lättare om pensionärsrådet får se remissen och lämnar ett remissvar till nämnden. Det är dessa frågor som lyfts på deras informationsträffar runt omkring i regionen. Pensionärsrådet föreslår att först träffas själva för att diskutera underlaget när det har kommit och sedan på mötet med DRNN lyfta in synpunkter och perspektiv.

3. Information om inspel Krav- och kvalitetsböcker (KoK-böcker)

Ansvarig tjänsteperson informerar om inspel till Krav- och kvalitetsböcker. Nämnden lämnade inspel till operativa hälso- och sjukvårdsnämnden i början av året inför revidering av KoK-böcker 2026. Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om revideringen och nu påbörjas arbetet inför 2027 års revidering.

Pensionärsrådet får en återkoppling på de inspel som lämnades inför 2026 för att man ska förstå skillnaden mellan nuvarande och nästa års KoK-böcker. Ett ytterligare utskick inför nästa pensionärsråd kommer att genomföras för att visa vad som har ändrats och sedan får pensionärsföreningarna fundera kring fler inspel inför nästa års revidering.

Flera av de inspel som nämnden har lämnat till OSN avser sådant som redan är befintliga krav på leverantörer i regionen.

OSN tog beslut den 25 september och kommer att besvara nämnden kring alla inspel i ett särskilt ärende. För mer information om hur DRNN:s inspel tagits omhand av OSN, se bifogad presentation.

Läkare har mycket administrativt jobb, förut fanns det läkarsekreterare som gjorde det jobbet. Man kanske kan få mer effektiv tid där läkarna gör det som de ska göra.

Att utveckla arbetssätt för att kompetens ska användas på bästa sätt är en del av Västra Götalandsregionens långsiktiga strategi för omställning av hälso- och sjukvården. Det pågår hela tiden ett arbete med att uppgiftsväxla exempelvis städning, måltidshantering och andra uppgifter som inte kräver hälso- och sjukvårdskompetens. Resultatet blir att hälso- och sjukvårdspersonal får mer tid för omvårdnad och bättre möjligheter för återhämtning, samtidigt som kvaliteten på servicearbetet förbättras.

Inför nästa pensionärsråd den 17 december vill nämnden gärna ha pensionärsföreningarnas inspel. Vad tycker ni är viktigt att nämnden lämnar inspel om inför revidering av nästa års KOK-böcker? Det kommer ett ytterligare utskick men det är bra att vi gör detta i två steg. Nu fick ni återkoppling och nästa gång har vi en dialog om vad nämnden ska ta med sig vidare.

<https://www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/vardval-vardcentral/krav--och-kvalitetsbok-vg-primarvard/>

<https://www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/vardval-rehab/krav-och-kvalitetsbok/>

Pensionärsrådet funderar på om en representant från varje förening träffas via Teams för att diskutera frågan.

4. Information från pensionärsföreningar

Pensionärsföreningarna informerar om genomförd pilot av Nära vård-projektet. Piloten genomfördes den 23 september i Partille kommun. En strategi togs fram innan för hur arbetet skulle förberedas, planeras och genomföras. Det första steget var att delregional nämnd västras pensionärsråd tog beslut och sen fick varje representant förankra det i respektive egen organisation. Efter det kontaktades Partiells brukarråd och Partilles politiker. Kommunen bekostade lokalen och delregional nämnd västra bjöd på fika. Nästa steg var att prata med förvaltningen inom vård och omsorg och där har förvaltningschefen och medarbetarna hjälpt till mycket.

Upplägget bestod av en introduktion om vad nära vård är. Sedan fick en vårdcentralchef från regionen, en person från kommunens primärvård och en person från Sahlgrenska med kunskap om sjukhusen. De tre höll ett integrerat samtal om vad de har att erbjuda. Hur gör vi för att det ska kännas som en sammanhållen vård? Regionen och kommunen hade även med sina digitala coacher som fick prata om fysiskt när det behövs och vilka hjälpmedel som finns. Det fanns en stor utställning utanför lokalen där digitala hjälpmedel visades. Inbjudan gick till alla seniorer och inte bara pensionärsorganisationernas medlemmar. Kommunen hjälpte till och inbjudan gick ut till alla 70 år och äldre i Partille via Kivra eller brev. 400 personer dök upp och alla fick inte plats. Pressen var även där och SKR intervjuade Ann-Christine Baar. Nästa planerade mötet ska vara på Öckerö i november. Men det behövs entusiaster från kommunerna.

Skulle man kunna få ihop en lathund så att vi alla gör lika?

Ja, det finns en processkarta redan. Varje organisation får ta lite ansvar för att föra ut budskapet. Se bilaga för projektbeskrivning.

5. Folkhälsoarbete i delregional nämnd norra

Agneta Eriksson, regionutvecklare på Koncernkontoret informerar om delregional nämnd norras folkhälsoupdrag (se bifogad presentation)

Vad är folkhälsoinsatser?

- Främjande insatser, insatser som gör att man bevarar det friska
- Förebyggande insatser, ser till att hålla sjukdomar borta
- Insatser på befolkningsnivå eller gruppnivå, inte på individnivå
- Insatser som höjer befolkningen hälsa i en kommun

Alla delregionala nämnder har ett uppdrag att jobba med folkhälsa – de ska teckna avtal med varje kommun, ha dialog med kommuner och andra intressenter. De ska fokusera på psykisk ohälsa främst för barn och unga men också målgrupp mest sjuka äldre. Det handlar om att realisera de styrande dokument som den strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden tar fram.

Fyra största områdena:

- Folkhälsoavtal med samtliga kommuner i Fyrbodal
- Hälsokällan – avtal med Fyrbodal kommunalförbund
- Samverkanskoncept – avtal med Västsvenska Bildningsförbundet och RF Sisu
- Folkhälsoforum – Årlig folkhälsokonferens tillsammans med kommunerna i Fyrbodal

Nuvarande folkhälsoavtal gäller för 2024-2025 och har funnits sedan regionen bildades, 50/50 finansieras av nämnd och kommun med medel till en 100% folkhälsostrategitjänst och insatser. Det finns ett lokalt folkhälsoråd i varje kommun. Målgruppen barn och unga är prioriterat i samtliga kommuner men några kommuner prioriterar även målgruppen äldre.

Insatserna har till stor del varit inriktade på fullföljda studier, fysisk aktivitet och psykisk hälsa. Samtliga kommuner har haft stort fokus på psykisk hälsa, vilket ligger i linje med nämndens reglemente – se presentation för fler insatser

Gällande ofrivillig ensamhet så riktas många insatser till målgrupp äldre – seniormässor, mötesplatser, stöd för att klara av den digitala utvecklingen och studiecirkel riktade till män ”Vi talar om livet”. Andra exempel är folkhälsopris som går till enskilda personer eller pensionärsföreningar.

Hur kommer information ut om att detta finns i varje enskild kommun?

När kommunen väljer insats är det utifrån behov och då inkluderar man målgruppen. Då är det via respektive förening man samarbetar med. Hemsida, sociala medier och de kontaktnät som finns används säkert också. Men målgruppen ska inkluderas så mycket som möjligt.

Presidiet informerar om förra veckans kommundialog i Tanum. Där har man en gemensamhetssamordnare. De har jobbat mycket med att bryta ensamheten för äldre, det har blivit

mer än vad det har tänkt. De började med IT-kaféer som har varit populära och sen började de anordna utflykter med buss. Till sommaren badade de tillsammans och det har blivit många synergieffekter av att börja träffas.

Samma som på Rosenhäll, där har vi gått mannekäng och visat upp kläder från en affär. Nu på torsdag ska vi gå mannekäng igen och gå till ett äldreboende. De vill gärna känna på kläderna.

Färgelanda har seniorfredag på folkhögskolan för tredje hösten i rad. Kl. 10 varje fredag med kaffe och olika typer av föredragningshållare. Med en subventionerad lunch på folkhögskolan.

59an, får pengar för att driva en ickevinstdrivande verksamhet som är riktad mot äldre. Helt beroende av eldsjälur. Många aktiviteter i stan, de annonserar och det sprider sig mun till mun. NGO-pengar som man kan söka.

Samverkanskoncept – Alla 5 DRN har tecknat avtal med RF-SISU och VGB.

Det har pågått sedan 2023 med tre prioriterade områden:

- Psykisk hälsa och suicidprevention med fokus på tidiga insatser
- Ofrivillig ensamhet i åldrar
- Fysisk aktivitet

Hänsyn ska tas till mänskliga rättigheter.

Exempel på insatser som riktat mot målgruppen äldre

- Senior sports school, bjuder in seniorer att prova olika aktiviteter i kommunerna. (boule, friidrott, vardagsvandring)
- Seniorskollo med tema: natur och kultur
- Mötesplatser för äldre
- Samtalsgrupper för män
- Studiecirklar på olika teman bl.a. matlagning.

Folkhälsoforum är en årlig konferens som nämnden bjuder in till där målgruppen är nämndens förtroendevalda och de lokala folkhälsoråden i varje kommun. Årets tema var den ojämlika hälsan med föreläsare från Folkhälsomyndigheten, lokala exempel och en workshop. 28 personer från Västra Götalandsregionen och 46 personer från kommunerna deltog.

Länk till podd om äldres psykiska hälsa från Folkhälsomyndigheten: [Kartläggning visar – det behövs... – Liv & hälsa – Apple Podcasts](#)

Samverkanskonceptet, hur kommer man åt de här aktiviteterna? Vem tar man kontakt med om man har en idé?

Förslagsvis tar man kontakt med folkhälsostrategen.

Presidiet informerar om folkhälsokonferens i Göteborg. Det stora där var att få folk att må bra genom att räcka ut handen och säga hej. Det är viktigt med föreningsaktivitet och att träffas, att åka runt till medlemmar som inte kommer och att ha öppna möten. Mycket av det har försvunnit i den digitala världen som vi lever i.

Något nytt om bad som är viktigt för folkhälsan?

Frågan var uppe på presidiummötet idag och det kommer ett underlag till nämnden den 23 oktober.

Vid anteckningarna,

Ben Norman

Bilagor

1. Presentation hälso- och sjukvårdsstrategi/KoK-böcker
2. Delregional nämnd norras folkhälsouppdrag
3. Projektbeskrivning